

ROŚLINNY MATERIAŁ ROZMNOŻENIOWY	NORMA BRANŻOWA	BN-74 9125-06
	Karpy szparagowe	
		Grupa katalogowa 1531

1. PRZEDMIOT NORMY

Przedmiotem normy jest rozsada szparagów, tzw. karpy szparagowe, uzyskana z kontrolowanych rozsadników, przeznaczona do zakładania plantacji.

2. WYMAGANIA, TOLERANCJE I CECHY DYSKWALIFIKUJĄCE**2.1. Wymagania - wg tabl. 1.**

Tablica 1

Cechy	Wybór		
	I	II	
Wygląd	jednolite odmianowo, zdrowe, świeże, jędrne; każda karpa powinna stanowić oddzielną roślinę; paki powinny być białe, niezbrunatniałe i nieoślizgłe; lęty przycięte na wysokość 1 cm; korzenie żółtawo-białe bez przewężeń i plam		
Wiek	jednoroczne	jednoroczne	dwuletnie
Masa, g, nie mniej niż	35	25	50
Liczba korzeni, sztuk, nie mniej niż	15	10	15
Liczba paków, sztuk, nie mniej niż	5	4	5

2.2. Tolerancje - wg tabl. 2.

Tablica 2

Określenie wad	Karp z wadami, % ilościowo, nie więcej niż	
	Wybór	
	I	II
Karpy:		
- o mniejszej masie	5	8
- o mniejszej liczbie korzeni	5	10
- o mniejszej liczbie paków	2	3

2.3. Cechy dyskwalifikujące - spleśnienie, zagrzenie, przemarznięcie karp, zaschnięcie korzeni spichrzowych, zgnicie, obcy zapach.

3. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

3.1. Pakowanie. Karpy należy wiązać w pęczki po 20 sztuk. Pęczki układać warstwami w skrzynkach ażurowych lub koszach wiklinowych. Poszczególne warstwy należy przekładać wilgotnym torfem lub mchem. Na opakowaniu należy umieścić napis "Żywe rośliny, chronić przed mrozem i upałem". Każde opakowanie powinno zawierać etykietę z następującymi danymi:

- nazwę odmiany,
- wiek karp,
- wybór,
- nazwę i adres producenta lub jednostki rozprowadzającej.

Do przesyłki należy załączyć specyfikację zawierającą:

- nazwę i adres producenta lub jednostki rozprowadzającej,
- odmianę,
- liczbę pęczków,
- wybór,
- datę wykopania,
- datę wysyłki.

3.2. Przechowywanie i transport. Karpy należy wykonywać z rozsadnika tuż przed terminem dostawy. Okres od wykopania karp do dostarczenia ich odbiorcy nie powinien być dłuższy niż 5 dni. W tym czasie karpy należy składować w chłodnych pomieszczeniach zabezpieczających przed zmarznięciem, zwiędnięciem i zagrzeniem. W czasie transportu karpy należy zabezpieczyć przed zmoknięciem, zwiędnięciem i zagrzeniem.

4. BADANIA I OCENA PARTII**4.1. Program badań**

- a) sprawdzenie wyglądu zewnętrznego i zdrowotności,
- b) sprawdzenie jędrności,
- c) sprawdzenie wieku,
- d) sprawdzenie masy, liczby korzeni oraz paków.

4.2. Określenie partii. Partię stanowi określona liczba karp jednej odmiany, jednakowego wieku,

Instytut Warzywnictwa
Ustanowiona przez Ministra Rolnictwa dnia 24 stycznia 1974 r.
jako norma obowiązująca w zakresie obrotu od dnia 1 października 1974 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 12/1974 poz. 34)

wyprodukowanych w tych samych warunkach, pochodzących od jednego producenta i z jednego terminu zbioru.

4.3. Pobieranie próbek. W zależności od wielkości partii należy pobrać losowo liczbę sadzonek wg tabl. 3.

Tablica 3

Liczba opakowań w partii	Liczba opakowań do pobierania próbki
do 20	3
21÷ 40	6
41÷ 70	8
71÷100	10
powyżej 100	z pierwszych 100 sztuk pobrać losowo 10 opakowań, a z każdego następnego 100 sztuk po 3 opakowania

Z każdego opakowania należy pobrać po 3 pęczki, po jednym ze spodu, środka i z wierzchu. Następnie z każdego pęczka pobrać losowo 5 karp.

Pobrane karp stanowią średnią próbkę do określenia jakości partii.

4.4. Opis badań

4.4.1. Wygląd zewnętrzny i zdrowotność określa się przez dokładne oględziny próbki stwierdzając, czy karp są pojedynczymi roślinami czy też połączeniem 2 lub większej liczby roślin, silnie splecionych korzeniami. Na karpach pojedynczych paki wyrastają z jednej strony kłącza, a łęty z drugiej; paki na karpach połączonych wyrastają dookoła kłączy. Następnie należy stwierdzić, czy korzenie są żółtawo-białe bez przewężeń i plam, czy nie występuje zgnicie i spleśnienie końców korzeni oraz czy paki są białe, niezbrunatniałe i nieoślizgłe, a łęty przycięte na wysokość 1 cm.

4.4.2. Jedrność określa się po wyglądzie skórki, twardości korzeni i przez zginanie korzeni. Korzenie karp jedrnych mają skórkę gładką, są twarde, a przy zginaniu ich wnętrze łamie się. Korzenie karp zwiędniętych mają skórkę pomarszczoną, są miękkie zwłaszcza w dolnej części, a przy zginaniu nie łamią się.

4.4.3. Wiek karp określa się na podstawie wyglądu kłącza. Karpy jednoroczne mają kłącza z wierzchu wypełnione pakami i resztkami łętów. Karpy dwuletnie mają pustą powierzchnię, której długość w najszerszym miejscu nie przekracza 8 mm. Karpy starsze niż dwuletnie mają większą pustą powierzchnię na kłączu.

4.4.4. Masa karp. Posortować karp według wielkości na małe i duże, kierując się wyglądem zewnętrznym. Zważyć wszystkie karp z każdej wielkości, obliczyć przeciętną masę. Jeżeli z takiego obliczenia okaże się, że wielkość karp nie odpowiada wymaganiom normy, należy obliczyć procent karp o mniejszej masie.

4.4.5. Liczba korzeni i paków. Posortować karp na wybory wg liczby korzeni i paków. W przypadku stwierdzenia odchylenia od wymagań normy należy ustalić procent karp z poszczególnymi wadami.

4.5. Ocena partii. Partię karp należy uznać za zgodną z wymaganiami normy, jeżeli badania wykonane wg 4.4 dadzą wyniki zgodne z 2.1 i 2.2. Partia karp niezgodna z wymaganiami normy może być przez dostawcę przesortowana i przedstawiona do powtórnych badań.

Wynik badań należy podać w zaświadczeniu zawierającym:

- a) nazwę dostawcy,
- b) numer i datę specyfikacji,
- c) decyzję oceniającego lub komisji,
- d) datę i podpis oceniającego lub komisji.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę - Instytut Warzywnictwa, Skierniewice.

2. Autor projektu normy - dr Antoni Małachowski - Akademia Rolnicza - Poznań.

3. Wydanie 5 - stan aktualny: luty 1987 - bez zmian.